

ברכה THE ANOMALY WITHIN EACH

You may have noticed that there exists a contradiction within the לשון of every ברכה. We begin by addressing the רבונו של עולם as "אתה" but then change and address the רבונו של עולם as "אלוקינו מלך העולם". We move from having an individual conversation to being part a group. In Rabbinic literature, the two לשונות are referred to as "נכח" and "נסתר". Why was this anomaly built into the ברכות?

אבודרהם-כתב אבן הירחי: נשאלתי על ענין הברכות שבהתחלתן מדבר כלפי השם כאילו הוא כנגדו, ובסופן כאילו אינו כנגדו; מצאתי במדרש טעם לכולם, ממה שנאמר (תהילים טז, ח') שויתי ה' לנגדי תמיד, כי כשמזכיר את השם ואומר "ברוך אתה ה'" הוא עומד כנגדו, וכיון שהוא אומר אחר כך "מלך העולם", נמצא שאינו עומד כנגדו, שרוצה לומר אותו אלוקינו הוא מלך העולם הוא קדשנו במצוותיו וצונו לעשותם. והריב"א נר"ו כתב שהטעם שתקנו הברכות בלשון נכח ונסתר, מפני שהקב"ה נגלה ונסתר, נגלה מצד מעשיו ונסתר מצד אלקותו, וגם הנשמה נראית ונעלמת, לכן הנפש מברכת בנוכח ונסתר, כמו שנאמר ברכי נפשי את ה' וכל קרבי שם קדשו (תהילים קג, א'), ברכי נפשי את ה' ה' אלקי גדלת מאוד וגו', עוטה אור כשלמה וגו', תהום כלבוש כסיתו וגו', מן גערתך ינוסון וגו', (תהילים קד, א'-ז'). והברכה היא בדיבור הפה ובמחשבת הלב- הלב נעלם והקול נשמע. והאדם מורכב מגוף ונשמה, וראוי היה לו לידבק בקונו ולעמוד נכוחו תמיד מצד נשמתו, אלא שאינו יכול מצד גופו, לכך ברכותיו נוכח ונסתר. וזה טעם נכון הוא יותר מהראשון.

מחזור ויטרי-פח'-לכך אנו אומרים על כל חתימת ברכה וברכה "ברוך אתה..מלך העולם" כאדם המדבר לפני המלך פה אל פה. ובאמצע הברכה מברכים אנו כמו על ידי שליח...והן טעמים של דבר: שכך אמר דוד שויתי ה' לנגדי תמיד. כלומר היתה יראתו על פני ומראה אני בעצמי כאילו שכינה שרויה כנגדי. וכתוב ברוך כבוד ה' ממקומו כלומר יתברך שמו במקומו של מעלה שאין אנו יודעים מקומו, הרי שאינו מראה עצמו כאילו הוא לפני שכינה, והיאך יתכנו שני מקראות הללו. אלא כך משמעותם כשאדם מזכיר שמו של הקב"ה אומר שויתי ה' לנגדי תמיד וצריך להראות עצמו כאילו הוא לפניו. וכיון שהוא לפניו מדבר אליו פה אל פה אבל כשמברכים את הברכה לאחר שהזכרנו השם אומרים ברוך כבוד ה' ממקומו וצריך לברך כמו על ידי שליח.

סידור התפלה לרוקח-ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם: תימא, בתחילת הברכה נראה כאילו מדבר בשכינה, ובסופה אינה מדברת, שהרי אומר וציונו. ויש לפרש, בתחילת

תפילתו של כל אדם, הקב"ה מצוי, שנאמר שויתי ה' לנגדי תמיד, ועוד קרא אחרינו בכל המקום אשר אזכיר אתשמי וגו', לכך צריך אדם שיעמוד ביראה ובשמחה, שהרי פסוק אחד אומר עבדו את ה' ביראה, ובפסוק אחר אומר עבדו את ה' בשמחה, נאה לו לאדם שנראה לו השכינה בתחלה, אבל יותר היה גנאי לשכינה, שהרי אפילו משה רבינו מצינו קר' כת' מְדַבֵּר אֵלָיו, כלומר שאינו מדבר אליו, אף על פי שהיה עומד לפני מלך, והדין נותן כי היה גנאי למלך לדבר עבדו אליו, וכל שכן למלך מלכי המלכים הקב"ה.

After reading all the comments, it becomes evident that חז"ל created the structure of our ברכות to confront the paradox concerning Man's relationship with הקב"ה. How can Man feel close to a being who is so majestic, so far removed from what is Man? The structure of the ברכות suggests an approach. By providing מצות that cater to our spiritual needs, by providing us with food and shelter to satisfy our physical needs and by allowing us to beseech Him through תפלה, the רבונו של עולם permitted us to feel that He is standing in front of us. That part of the equation is represented by the words "ברוך אתה". But out of respect for the רבונו של עולם we immediately acknowledge our place and the honor due the רבונו של עולם by adding אלוקינו מלך העולם.

This concept helps us understand the following מחלוקת that we previously studied.

מסכת ברכות מ', עמ' ב' - גופא, אמר רב: כל ברכה שאין בה הזכרת השם - אינה ברכה.
ורבי יוחנן אמר: כל ברכה שאין בה מלכות - אינה ברכה.

In the end, חז"ל combined the two elements. A proper ברכה is one in which we recognize that as majestic and as far removed as G-d is from Man, G-d's presence can be as close as the meal that is sitting in front of us.

A FINAL WORD CONCERNING ברכות

אבודרהם - ואם תאמר מה יועילו להקב"ה ברכותינו; ויש לומר, אין ברכותינו אלא כדי לזכות בברכותיו, כאמרם ז"ל כל המברך מתברך; וכן כתיב (תהילים קלד', ב' - ג') שאו ידיכם קדש וברכו את ה' - יברכך ה' מציון. והטעם בכל הברכות שנצטוינו לברך את השם: על כל המצוות - לפי שבחר בנו וקדשנו במצוותיו; וגם על המזון ושאר הנאות - להודות לו על הספקו לנו את צרכינו, להיות גופותינו בריאים שישאירו נפשותינו נחות להתבונן חסדי השם ונודה לשמו.

TRANSLATION OF SOURCES

אבודרהם- The Even Yarchei wrote: I was asked about the fact that blessings begin by the person referring to G-d as if G-d was immediately in front of the person but end by referring to G-d as if G-d was no longer immediately in front of the person; I found in the Midrash an answer for all of it from a verse in Tehillim: I have set G-d always before me; because when he mentions G-d's name and says: Blessed are you, it is as if G-d stands in front of him. When he then proceeds to say: King of the world, it is as if G-d is no longer standing in front of him. What the person is trying to say is: that G-d, who is King of the World, is the one who commanded us to perform mitzvot. And the Riyva wrote: that the reason that brachot contain references to G-d as being close and far is because G-d is in fact both close and far; close when you measure G-d's acts but far when you measure the majesty of G-d. Our souls are also open and hidden, therefore the soul blesses as if it is near and as if it is far as the verses state: "My soul blesses G-d and all that is close to me, His holy name.; my soul blesses G-d and G-d, my G-d, you have become very great; who covers light like a garment; the deep, you covered it like with a garment; at your rebuke they fled." The recital of a blessing also consists of two acts--with the mouth moving and with the heart thinking-- the thought in the heart is hidden while the voice is heard. And man was created to consist of two parts--the body and the soul. By right, because Man was imbued with a soul, Man should have remained physically close to G-d and remained standing next to G-d at all times but it became impossible because the other part of man is the physical body. As a result the blessings that Man makes come from sources that are both near (voice) and far (the soul). This is a better reason than the first.

מחזור ויטרי-פח' Therefore we say at the conclusion of every blessing: Blessed are You...King of the World, like a person who is speaking to a King face to face. And in the middle of the blessing, we change to speaking to G-d as if through a messenger...and this is the reason for the matter: This is what King David said: I set G-d in front of me all the time. In other words, the fear of G-d comes upon me as I feel that I am speaking face to face to G-d. As it is written: Blessed is G-d in His place. In other words, may His name be Blessed in His place on high, a place that is unknown to us. And so we are left with an anomaly. How can we also feel as if G-d is close by. Don't these two verses contradict each other? But this therefore must be the correct understanding. When a person mentions the name of G-d, he should feel that he is setting G-d to stand across from him and he should feel as if G-d is in front of him. And while he feels that G-d is across from him, he should feel that he can talk to G-d face to face. But once he finishes mentioning G-d's name, he must remember the other verse, that G-d is blessed in His place. He then has to feel as if he is corresponding with G-d through an agent.

סידור התפלה לרוקה-Blessed are You, G-d, our G-d, King of the world: In the

---

TRANSLATION OF SOURCES-2

beginning it appears that he is speaking with G-d but in the end it appears that he is not speaking to G-d because he says who commanded us. This must be the explanation: in the beginning of everyone's prayer, G-d is nearby based on the verse: I set G-d across of me at all times. And there is an additional verse: Anywhere that I mention my name. Therefore Man must stand before G-d feeling fear and feeling joy. Just as one verse says: serve G-d out of fear; while another verse says: serve G-d out of joy. It is appropriate that as Man begins his prayer that G-d appears for a moment to be before him but any longer than that would be a degradation of the honor of G-d. Just as we observed about Moshe that it was written "speaking to him" meaning that G-d did not speak to him even though Moshe was standing before G-d. The rule is that it would be a degradation of G-d's honor just as it is degrading when a servant speaks to a mortal King; how much more degrading it is when a servant speaks to the King of Kings, G-d.

מסכת ברכות מ', עמ' ב' - Rav said: any blessing for which one does not mention G-d's name is not a valid blessing; Rabbi Yochanon said: any blessing for which one does not mention G-d's Kingdom is not a valid blessing.

אבודרהם - If you are tempted to ask: why does G-d need our blessings, this is the answer. The reason to recite blessings is to be worthy to be blessed. As our sages taught: anyone who blesses receives a blessing. It is written: lift your hand in holiness and bless G-d--G-d will bless you from Zion. And the reason that we were commanded to bless G-d by mentioning His name: for all the mitzvot because G-d chose us and made us holy through the mitzvot; and concerning food and other benefits--to acknowledge that if not for G-d having taken care of our physical needs, and keeping our bodies healthy, our souls would not be rested and we would not have the opportunity to contemplate the kindness of G-d and to thank Him in name.